

Vi giver så meget, vi kan, til livet indenfor de givne rammer

Corona-krisen har betydet mange omvæltninger på Hospice Sydvestjylland i Esbjerg, og krisen har givet anledning til mange spørgsmål både af etisk og praktisk art. Men nu, hvor dagligdagen igen er blevet lidt mere normal, kan det konstateres, at hospice under hele krisen har fungeret og virket efter de hensigter og visioner, der er med og for hospice.

Chefen for hospice, Ragnhild Rabjerg, fortæller, at hun allerede fra starten havde en fornemmelse af, at covid-19 ville komme til at drille, og hun fik i den grad ret.

- Vi havde lige efter udbruddet en mindegudstjeneste, og jeg tænke, om vi kunne fortsætte med det. Og da tallene af smittede steg, var min første tanke på de 55 frivillige. Og vi blev enige om at takke nej til de frivillige i en periode.

- Kommunerne lukkede ned for frivillige, og jeg måtte ringe til vores formand Bent Peder Larsen for at høre, om vi kunne bevare dem. Jeg måtte skrive ud til alle de frivillige og fortælle dem, at vi var meget kede af det, men at de var nødt til at blive hjemme, fortæller Ragnhild Rabjerg om det, der blev starten på nogle måneder fulde af forandring.

Ragnhild Rabjerg kan også fortælle, at der hurtigt blev lavet en krisestab med medarbejdere. Samtidig blev det besluttet, at alle skulle inddrages så hurtigt som muligt. Der blev etableret nyhedsbreve, der blev sendt ud hver dag i starten.

Vi måtte desværre lukke fællesarealerne, så patienterne kun måtte være på stuerne, hvor der desuden kun måt-

te være to nære pårørende hver 20 minutter ad gangen. Alle fællesarrangementer blev aflyst. Også fællesspisningen, og maden blev i stedet serveret på bakker. Der blev lavet besøgstid fra klokken 14. Den er dog ophævet fra den 1. september, så der nu igen er besøgstid hele døgnet. Dog måtte pårørende, der var på det sidste, have besøg hele dagen.

Ragnhild Rabjerg Madsen fortæller også, at man var i tæt kontakt med myndighederne og andre hospices.

- Men hospices i Danmark er meget forskellige. F.eks. er nogle hospice indrettet i stueetagen, og her kunne man bruge terrassedørene, når pårørende skulle ind på stuerne. Det kan vi ikke hos os.

- I den første tid var det ikke godt. For patienterne og pårørende var jo vant til et åbent hospice med masser af aktivitet. Vi har normalt altid haft et åbent hus med masser af aktiviteter, og corona-krisen blev vanskelig med mange etiske dilemmaer.

Ragnhild Rabjerg Madsen fortæller videre, at der ved hver patient blev skrevet navne på de nærmeste pårørende, og fordøren blev låst, så man var sikker på, hvem der kom ind i huset. I den forbindelse har man været meget glad for haven og orangeriet, hvor både patienter og pårørende kunne opholde sig.

Hospicechefen fortæller, at det ikke kun var et spørgsmål om at håndtere patienterne og alt det praktiske, men man skulle også håndtere personalets utryghed, der naturligt opstår, når der kommer en ny sygdom som Covid 19. Og alle restriktioner blev indført både af

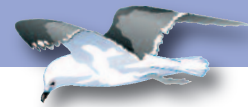
hensyn til patienterne, men også i høj grad af hensyn til personalets sikkerhed.

- Individuelt håndterer vi corona-krisen meget forskelligt alt efter egne forudsætninger. Har man en meget udsat partner, kan jeg så risikere at blive smittet. Min søn er syg. Skal jeg komme på arbejde? Må patienterne have besøg af hunde, og mange flere spørgsmål. Og mange flere spørgsmål rejste sig.

- Mange patienter har også ønske om og gavn af at komme hjem og se til hjemmet, familien og måske kæledyr. Men vi ved jo i givet fald ikke, hvor mange mennesker, patienten er i kontakt med.

- En ting er begrænsning for patienter og pårørende. En lige så vigtig ting er at håndtere personalets trivsel og bekymringer, fortæller Ragnhild Rabjerg Madsen, der også peger på et problem med den fysiske kontakt.

- Der er så megen omsorg i den fysiske kontakt i form af et knus til patienter og ikke mindst pårørende i en svær situation efter et dødsfald. Og det er svært at lave ensretning, når man ellers er kendt for det individuelle.

Ragnhild Rabjerg fortæller, at der et par gange blev givet portvin og kransekage på stuerne samt en påskenhilsen til de frivillige for at kompensere en smule for alle restriktionerne og for at vise, hvor glade man er for de frivillige og gerne ville holde kontakten.

Meget var og er anderledes i dagligdagen med langt færre møder, hjemmearbejde og uniformer til alle.

- Det er en anbefaling fra Sundhedsstyrelsen. Vi skal alle gå i tøj, der kan vaskes ved 60 grader. Derfor uniformerne, fortæller chefen.

De frivillige er så småt vendt tilbage, og på trods af vanskelighederne, fungerer hospice. Patienter og pårørende udtrykker fortsat stor glæde ved ophold på hospice. Det er lykkedes at holde covid-19 ude af huset. Alle patienter testes, inden de kommer ind i huset,

og personalet bliver testet ved mindste tegn på forkølelse eller lignende. Der er opslag om, at man som besøgende skal prøve at undgå at røre flader så som gelændere, håndtag, kaffemaskiner og lignende, og efter de første 14 dage har der været en fin forståelse for restriktionerne.

Som Ragnhild Rabjerg siger: - Vi gør så meget, vi kan, for at give lindring og omsorg til patienter og pårørende.

Fysioterapeutens arbejde på hospice er et både og

Redaktionen har bedt fysioterapeut Anette Lauge om at fortælle om sit arbejde på Hospice:

At være fysioterapeut på et hospice er både genkendeligt i forhold til at være terapeut andre steder, og samtidig er der helt andre vilkår/muligheder.

Fysioterapeuten er uddannet til at kunne kroppens anatomi og fysiologi – primært i bevægeapparatet, som det hedder (muskler, led og knogler samt nerveforsyningerne hertil). Det indebærer, at vi lærer, hvad den normale bevægelse er for hver enkelt muskel og hvert led. Når der så er ubalance i form af nedsat kraft, spændinger eller smerte, analyserer vi os frem til, hvad der kan være årsagen, og hvad behandlingen kan være. Selvfølgelig i samarbejde med den, der har problemet.

På Hospice er ovenstående også aktuelt. Derudover må jeg ekstra meget se patientens ressourcer.

Jeg får altid en snak med patienten om ønsker til fysisk formåen og gener fra kroppen.

Nogle af patienterne har så mange ressourcer, at de kan træne at gå, at gå på trapper, øve balance, træne på kondicykel, komme til og fra gulvet og få relevante øvelser, som kan udføres liggende i sengen eller siddende på en

stol. De, der bliver udskrevet, har ofte nogle konkrete behov. Det kan være nogle trin/skrånninger m.m., som de ikke er så trygge ved. Så målretter vi træningen hertil.

En anden gruppe kan have opgave i at få øvet sig i at rejse sig fra seng/stol/toilet, komme fra liggende til siddende og modsat, prøve at gå med rollator/talerstol samt få indstillet kørestol.

En del har behov for støtte og træning i forbindelse med skadet respiration.

Andre er så dårlige, at mit arbejde kan være at give en dejlig omgang fodmassage – oftest mens vi afspiller en afslappende CD. Det lukker os inde i en stille verden med masser af velvære. Det kan også være andre former for massage, ligesom det at få arme og ben bevæget igennem er velbefindende, når man ikke kan bruge sig, som kroppen i bund og grund gerne vil trods dens manglende evner hertil. Disse behandlinger foregår næsten altid, mens patienten ligger i sin seng, da jeg synes, det er synd for patienten og at velværet forsvinder, hvis man skal anstrenge sig for at komme op på en briks og rejse sig fra den, for derefter at komme over i sin stol eller seng efter endt behandling.

Ved de patienter, hvor der reelt ikke er behov for fysioterapi, har jeg den glæde at blive kaldt på af mine dygtige

sygeplejekolleger, når patienten skal vendes, soigneret i sengen m.m. Jeg får 3 vigtige ting ud af dette: jeg møder patienten og de pårørende. Jeg ser, hvad patienten kan, og jeg kan byde ind med min fysioterapeutiske vinkel – det være håndtering, guidning fysisk og verbalt samt lejrning.

Vi gør meget ud af at have gode forflytninger. Det være i sengen, fra liggende til siddende, siddende til stående eller anden form for gang. Vi passer på patienten og os selv. Vi har liftmulighed på alle stuerne samt gode glidelagner, der aflaster begge parter.

I mange tilfælde gør jeg en del ud af at forklare patienten og/eller de pårørende om, hvad der er godt, og hvad man måske skal slække lidt på.

Når en patient mister sin styrke eller kontrol under indlæggelsen, er det rart at kunne følge dette ved at kunne byde ind med noget, der så er muligt. Som menneske er man jo ikke interesseret i at blive afsluttet, dette opfattes ofte som opgivet, hvilket ikke er det samme.

Hospice Sydvestjylland har et Wellnessbad – i daglig tale: et spabad, som mange prøver en eller mange gange.

Det tager 15 minutter i vandet. Særdels afslappende – ren (i dobbelt forstand) velvære.

Smertebehandlingen er lejrning, massage (almindelig, lymfødeme, velvære og terapeutisk berøring), varme/kuldepakninger, kinesioteapening, akupunktur og bevægelse i det omfang patienten og jeg formår.

Jeg har erfaret, at patienter på hospice har travlt – det være personlig hygiejne, ernæring og i stor grad besøg af de nærmeste og også mange ekstra besøg udløst af den situation: ”at være indlagt på hospice”. Og så skal der også hviles! Så når jeg som fysioterapeut byder ind med lidt aktivitet eller stille velbehag, kan mit tilbud være det, som patienten kan vælge fra i forhold

til de andre punkter på dagen. Derfor har jeg nogle gange aftaler, der aflyses, men vi snakker altid sammen for at finde ud af, om det kan lade sig gøre en anden dag.

Da jeg arbejder de 5 hverdage i ugen, oplever jeg et stort sammenhæng, hvilket jeg også mener, mange af patienterne også gør i forhold til mig. Det gør vores tilgang til hinanden nemmere, og jeg oplever stor fortrolighed kombineret med stille samvær med de fleste indlagte.

Ærlighed i samværet er umådelig vigtig for mig.

Jeg har været ansat siden Hospice Sydvestjylland startede for knap 14 år siden. Der er kun mig som fysioterapeut. Jeg er ansat 33 timer/uge. En af dagene møder jeg fra kl. 12-19 for at møde patienten i en anden situation – nogle har mest energi hen på dagen.

Hovsa, jeg glemte vist at nævne, at vi har meget koordinering og information, så en del af arbejdsdagen er jeg ikke i kontakt med den indlagte men om den indlagte. Det er også vigtigt.

Anette Lauge
fysioterapeut

Generalforsamling

I henhold til vedtægterne indkaldes der til den årlige generalforsamling i Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland, Kirkegade 70, 6700 Esbjerg efter indlæg fra

arkivchef Jørgen Dieckmann Rasmussen ”Syg og rask i Esbjerg”
torsdag, den 8. oktober 2020 kl. 19.00

Valg af dirigent

1. Bestyrelsens beretning
2. Forelæggelse af revideret årsregnskab til godkendelse
3. Behandling af indkomne forslag
4. Forslag til budget, herunder fastsættelse af kontingent
5. Valg af medlemmer til bestyrelsen

Frede Dalum	(modtager genvalg)
Christian Bendixen	(modtager genvalg)
Marianne S. Pedersen	(modtager genvalg)
Lis Røy	(modtager genvalg)
6. Valg af suppleanter til bestyrelsen

Hans Jørgensen	(modtager genvalg)
Kirsten Schmidt	(modtager ikke genvalg)
7. Valg af revisor og eventuelt en suppleant for samme
8. Eventuelt

På bestyrelsens vegne
Preben Rudiengaard, formand

Syg og rask i Esbjerg

Fra to gårde og tre huse med 23 indbyggere omkring 1868 voksede nybyggerensamfundet Esbjerg op til at være købstad med omkring 13.000 indbyggere på ca. 30 år. Ingen havde forudset denne vækst, og på det sundhedsmæssige område haltede man længe bagefter. Først i 1894 fik byen sygehus, og dårlige hygiejne sendte mange patienter på sygehuset uden lokalpolitisk handling som konsekvens heraf. Lokale fagpersoner stod i spidsen for løbende forbedringer og udbygninger, og de lagde grunden til det sundhedsvæsen, vi har i dag.

Torsdag, den 8. okt. 2020 kl. 19.00
Kirkegade 70, 6700 Esbjerg

vil Jørgen Dieckmann Rasmussen fortælle. Kom og hør Jørgen Dieckmann Rasmussens egen fortælling
Alle er velkomne

Giv en gave via MobilePay
nummer 70 09 84

Hvis du ønsker fradrag for din gave, skal du i tekst feltet skrive dit cpr-nummer.

Facebook

Du kan nu ”like” Støtteforeningens venner på Facebook
www.facebook.com/hospicevenner
eller læse nyhedsbrevet der.

Tom Arnt Thorup

Flyvske tanker ved sensommertide

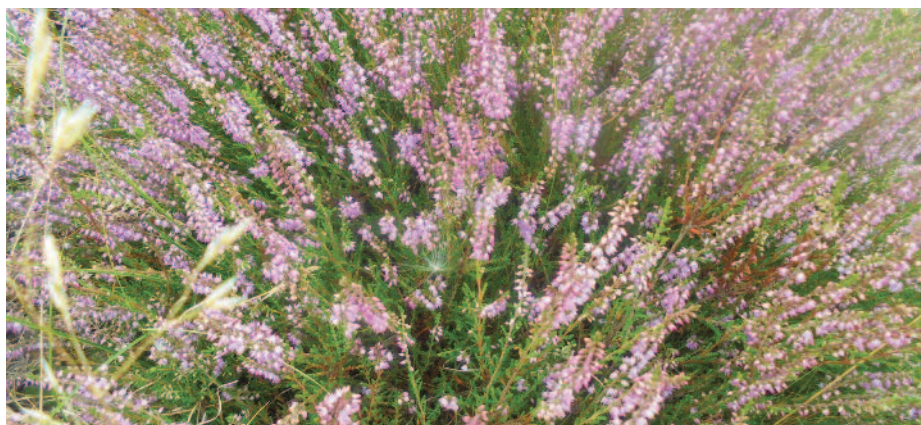
Sommerferien er forbi for de fleste, og børnene er begyndt i skolen igen efter en sommerferie, der blev helt anderledes, end vi havde forventet. Alle ferier til udlandet blev aflyst. Vi måtte blive hjemme, og øerne blev besøgt, så det føltes "næsten for meget." København og de andre storbyer manglede deres store turistskibe, fyldt med turister, og der var stille der, hvor mange mennesker plejede at samles og feste i Tivoli, Bakken og de store sommerlande.

Det ramte også årets konfirmationer, bryllupper, fødselsdagsfester, ja selv begravelser, der bliver enten udsat eller foretaget med meget få deltagere og meget anderledes, end vi er vant til. Der er ingen "gravkaffe", hvor vi kan tale om afdøde og det liv, der blev levet.

Nu efter ferien er der stadig mange, der må blive hjemme på grund af Coronasmitten.

Det gælder både børn og forældre, arbejdet er nok begyndt, men ingenting er helt som før, så nogle må arbejde ude, som de plejer, mens andre stadig er tvunget til at sidde hjemme og arbejde alene. De fleste mangler det sociale samvær i skolen og på arbejdet. Det er vi vant til, er blevet vane, som giver struktur på dagene og på livet. Vi glæder os til ferierne og til at komme tilbage til arbejdet igen. Året går sin gang og har sin rytme. Sådan plejer det at være for os, men naturen har sin egen køreplan, som end ikke statsministeren kan flytte.

August måned er høstmåned for kornet, byg, havre, rug og hvede. I år har vejret været skiftende med sol og regn, kulde og lige nu masser af varme og tørvejr, der giver gode arbejdsforhold og lange dage. Majsens ynder den varme sensommer og skyder i vejret med flere centimeter pr. dag. For de fleste er det nok en mærkelig tanke, at planternes rødderne stikker mindst lige så langt ned i jorden, som planterne rækker op af jorden, op mod lyset og vinden. Men tænker vi os om, er det kun naturligt. Vi ser normalt kun det, der er over jorden, og dog kan vi godt finde kartoflerne og rodfrugterne og nyde dem, især mens de er nye.

Høsttiden er en festtid, når der avles og høstes godt. I år er høsten af fremragende kvalitet, der er ingen vanskeligheder med at mejetærskerne kornet, arbejdet glider hurtigt og godt, og der er få maskinskader, når kornet står oprejst på marken. Det er ikke romantik, som Jeppe Aakjær skrev om det i "rugens sange" for godt hundrede år siden, eller de mange salmer "Vi pløjed' og vi så'de, vor sæd i sorten jord," eller "Du gav os O Herre en lod af din jord" men "medvinden" giver gode bidrag til livets dagligbrød og arbejds glæde og optimisme i tider med menneskelig modgang og lukkede muligheder andre steder. Det stemmer alt sammen sindet til glæde, tro og håb i henseende til fremtiden, vel vidende, at alt kan ændres på få måneder, som vi alle har oplevet det siden marts måned i år.

I naturen er det sådan, at "Æblerne lyser rødt på træernes grene, høsten går ind. Går gennem skoven ganske alene, stille i sind. Gyldne farver og sensommerbrise fylder hjertet med vemodig musik, går og nynner en sensommervise, fjernet fra byens larmende trafik".

Tiden efter høst er også en vemodig tid. Markerne er pløjet eller harvet, så de bliver grå eller sorte, alt imens de venter på at blive tilsået igen, så markerne også i efteråret bliver grønne. H. C. Andersen sagde, at "det grønne er godt for øjnene", (godt nok er det ikke af den grund, at politikerne har sat en fast dato for tilsåningen af efterårsafgrøder, 28. august, men for miljøets skyld). Men efterår og vinter bleges afgrøderne, som igen bliver grønne, når

solen og varmen får magt til foråret, hvor alting begynder forfra.

Menneskelivet ligner også en (eller mange vækstsæson(er) med såtid, spiring, grotid, vækst, kærnedannelse, høst og død. "Af jord er du kommet, til jord skal du blive, men af jorden skal du igen opstå". Det er livets store spørgsmål, at vi lever i tro på den almægtige Gud, som skabte os og holder os fast i sin kærlighed. Vi tror, at vi er en del af Guds planer, og at han har en ny overraskelse til sine børn, når tiden løber ud for os alle.

Vi har kun det ene liv her, og det har vi indflydelse på og kan bruge til gavn - også for andre. Men det evige liv må den almægtige skabe og frelse tage sig af.

For mig er det en god tro at vandre med, og når tiden kommer, også at dø med. "Vi er realister, derfor tror vi på mirakler", sagde en gammel mand, der for længst er borte. Derfor tror og håber vi på, at foråret kommer igen, og vi får farve, selv om vi bleges af livets kolde vinter.

Frede Dalum

Støtteforeningens nyhedsbrev

Nyhedsbrevet udgives af Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland, Kirkegade 70, 6700 Esbjerg.

Nyhedsbrevet udsendes 2-4 gange årligt.

Redaktion: Frede Dalum
Hans Jørgensen
Tom Arnt Thorup
Michaela Lydixsen
Marianne S. Pedersen